

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

13 noiembrie 2013

mun.Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Petru Ursache,

Judecătorii - Elena Covalenco, Nicolae Gordilă,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 mai 2013 de către avocatul Medeleanu Roman în numele inculpatului

Donică Andrei Andrei, născut la 19 august 1993, originar și domiciliat în mun.Chișinău, str.Lomonosov 49/1, ap.59.

Termenul examinării cauzei în:

prima instanță de la 01.11.2012 pînă la 27.12.2012,

instanța de apel de la 18.02.2013 pînă la 14.05.2013,

instanța de recurs de la 10.09.2013 pînă la 13.11.2013.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun.Chișinău din 27 decembrie 2012, Donică Andrei a fost condamnat în baza art.264 alin.(3) lit.b) Cod penal la 4 ani și 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani.

În temeiul art.90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea pe un termen de probă de 5 ani.

Acțiunea civilă a fost admisă parțial, dispunându-se încasarea de la Donică Andrei în beneficiul succesorului victimei Sandu Petru a prejudiciului material în sumă de 103000 lei și a prejudiciului moral în sumă de 100000 lei. În rest, acțiunea civilă a fost respinsă.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că Donică Andrei, la 20 mai 2012, ora 02.10, conducînd automobilul de model „Volkswaghen Golf”, cu n/î C JI 030, și deplasîndu-se pe traseul șos.Hîncești în direcția str.Miorița, mun.Chișinău, ajungînd în regiunea blocului nr.4, încălcînd cerințele pct.3, 4, 39 sub.1, 44, 45 alin.(l) lit.a), b), c), d); alin.(2) și pct.47 alin.(1) lit.a) din Regulamentul Circulației Rutiere și cerințele art.22 alin.(4) din Legea nr.131-XVI din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier, și ca urmare pierzînd controlul asupra mijlocului de transport, a ieșit pe carosabil și, deplasîndu-se pe trotuarul din partea dreaptă a carosabilului, relativ deplasării sale, a comis tamponarea automobilului de model „Mercedes”, cu n/î C NZ 452, care era parcat pe trotuar. În rezultatul cărui fapt, pasagerilor automobilului „Volkswaghen Golf”, cu n/î C JI 030, le-au fost cauzate leziuni corporale, și anume: lui Tanas Cristina, conform raportului de expertiză medico-legală nr.1746/D din 04.07.2012 - vătămări corporale grave, lui Mazur Eugen, conform raportului de expertiză medico-legală nr.2197/D din 03.09.2012 - vătămări corporale care nu se supun aprecierii medico-legale, iar lui Sandu Natalia, conform raportului de expertiză medico-legală nr.991 din 05.10.2012 - vătămări corporale grave, în rezultatul cărora ultima a decedat la fața locului.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către acuzatorul de stat și succesorul victimei P.Sandu, care au solicitat:

- procurorul, casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care A.Donică să fie condamnat în baza art.264 alin.(3) lit.b) Cod penal la 4 ani și 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani, invocând blîndețea pedepsei, deoarece instanța încălcînd criteriile generale de individualizare a pedepsei, incorect, fără a-și motiva soluția, a aplicat în privința acestuia prevederile art.90 Cod penal, neținînd seama de gradul prejudiciabil al faptei săvîrșite, în urma căreia au avut de suferit trei persoane, dintre care una a decedat, și neîntemeiat i-a stabilit pedeapsa complementară mai mare decît limitele acesteia;

- succesorul victimei, casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care A.Donică să fie condamnat în baza art.264 alin.(3) lit.b) Cod penal fără aplicarea prevederilor art.90 Cod penal și admisă integral acțiunea civilă, încasarea în folosul său de la inculpat a prejudiciului moral în sumă de 2000000 lei, a cheltuielilor pentru asistența juridică în sumă de 5080 lei, invocînd că prima instanță nu a ținut seama de principiul individualizării pedepsei, din care motiv nejustificat a dispus ca pedeapsa stabilită inculpatului să fie suspendată condiționat, considerînd că corijarea și reeducarea acestuia poate avea loc doar în cazul privării lui de libertate, deoarece în urma accidentului rutier a decedat unica sa fiică și au mai avut de suferit încă două persoane, iar inculpatul nu a recuperat cheltuielile suportate în legătură cu decesul acesteia.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 mai 2013, au fost admise apelurile acuzatorului de stat și a succesorului victimei P.Sandu, casată sentința și pronunțată o nouă hotărîre, prin care lui A.Donică, recunoscut vinovat în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit.b) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa de 4 ani și 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani, cu executarea ei în penitenciar de tip deschis.

S-a dispus încasarea de la A.Donică în beneficiul succesorului victimei P.Sandu a cheltuielilor de judecată în sumă de 5080 lei. În rest sentința a fost menținută.

4.1. Instanța de apel a constatat că prima instanță, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, corect ajungînd la concluzia privind vinovăția inculpatului A.Donică în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit.b) Cod penal, care se confirmă prin probele acumulate pe dosar și cercetate în ședințele de judecată.

Totodată, instanța de apel a conchis că prima instanță a aplicat o pedeapsă prea blîndă inculpatului, care nu este echitabilă faptei comise, nu corespunde împrejurărilor cauzei și normelor legale și nu va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului. Nu a acordat deplină eficiență prevederilor art.61, 75 Cod penal, nu a argumentat convingător care sînt motivele cauzei, ce ar permite aplicarea în privința acestuia a prevederilor art.90 Cod penal.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că, reieșind din gravitatea infracțiunii săvîrșite, care face parte din categoria celor grave, de persoana inculpatului, că în urma faptei săvîrșite de către acesta s-a atentat la viața persoanei, că pînă la moment inculpatul nu a restituit integral prejudiciul cauzat prin infracțiune și ținînd cont de prevederile art.61 Cod penal, corectarea inculpatului A.Donică este posibilă doar prin izolarea lui de societate, cu stabilirea unei pedepse în limita sancțiunii prevăzute de legea pentru art.264

alin.(3) Cod penal, ținându-se seama de prevederile art.364/1 Cod penal, care prevede că în caz de aplicarea a pedepsei cu închisoarea inculpatul beneficiază de reducerea cu 1/3 a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege.

La fel, instanța de apel a reținut că și pedeapsa complementară stabilită de prima instanță de 5 ani, este una incorectă, deoarece sancțiunea art.264 alin.(3) Cod penal, prevede privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport doar pe un termen de pînă la 4 ani.

Cît privește apelul succesului victimei P.Sandu, instanța a considerat că acesta este parțial întemeiat, doar în partea încasării cheltuielilor de judecată în mărime de 5080 lei. În rest, instanța a conchis că soluția primei instanțe în partea stabilirii cuantumului prejudiciului material și moral este una legală și întemeiată, la care s-a ținut seama de prevederile art.219 alin.(1-4) Cod de procedură penală, că cerința succesului victimei privind încasarea prejudiciului moral în sumă de 2000000 lei este exagerată, deoarece inculpatul este student, în urma accidentului rutier și dînsul a fost accidentat, iar nefiind încadrat în cîmpul muncii și neavînd mijloace financiare nu o va putea plăti, ce va fi o osîndă pentru el primind-o ca o răzbunare.

Totodată, instanța de apel constatînd probate cheltuielile de asistență juridică în mărime 5000 lei, confirmate prin bonul de plată s.382799 din 20.11.2012 și contravaloarea procurii eliberate de către P.Sandu reprezentantului său în sumă de 80 lei, a conchis de a admite în partea dată cerința succesului victimei, P.Sandu.

5. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar avocatul R.Medeleanu în numele inculpatului care, invocînd temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței, pe motiv că instanța de apel, admițînd apelul procurorului nu și-a motivat soluția în partea excluderii prevederilor art.90 Cod penal și l-a stabilirea pedepsei acestuia nu s-a ținut cont de circumstanțele atenuante prezente în cauză - recunoașterea vinei, căița sinceră, recuperarea parțială a prejudiciului cauzat, și de faptul că cauza a fost examinată în procedură simplificată, conform prevederilor art.364/1 Cod de procedură penală, astfel că pedeapsa stabilită de prima instanță este una echitabilă.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

După cum rezultă din conținutul recursului, autorul acestuia este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de fond, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor lui A.Donică și, critică hotărîrea dată numai în latura stabilirii pedepsei, nefiind de acord cu excluderea în privința inculpatului a prevederilor art.90 Cod penal.

Instanța de recurs consideră că instanța de apel just a admis apelurile declarate, concluzionînd că la soluționarea chestiunii cu privire la stabilirea pedepsei, prima instanță nu a acordat deplină eficiență prevederilor art.7, 61, 75 Cod penal.

Astfel, conform prevederilor art.61, 75 Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Pedeapsa penală este o măsură de constrîngere statală și un mijloc de corectare și reeducare a inculpatului și are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea vinovatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni atît din partea acestuia, cît și a altor persoane.

Colegiul menționează că instanța de apel întemeiat a constatat că, prima instanță, la numirea pedepsei, nu a ținut cont de persoana inculpatului, de caracterul social periculos al infracțiunii comise, de circumstanțele cauzei, cât și de faptul că în rezultatul infracțiunii au fost vătămate trei persoane, dintre care una s-a ales cu vătămări corporale grave periculoase pentru viață, iar alta a decedat, însă inculpatul pînă în prezent nu a întreprins măsuri în vederea recuperării prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune. Ori, instanța de fond urma să țină cont de scopul pedepsei penale care este restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea de săvîrșire a noilor infracțiuni, atît din partea acestuia, cât și a altor persoane.

În prezența circumstanțelor descrise, Colegiul consideră legală concluzia instanței de apel referitor la faptul că aplicarea art.90 Cod penal nu este proporțională faptei comise de către inculpat, motiv din care s-a dispus aplicarea pedepsei închisorii cu executarea ei reală.

Astfel, Colegiul remarcă că argumentul recurentului cu privire la menținerea sentinței, prin care inculpatului i-a fost stabilită pedeapsa închisorii cu suspendarea executării ei pe termen de probă, nu este incident în speța dată, deoarece toate motivele invocate de recurent în susținerea acestui argument (inculpatul a recunoscut vina, s-a căit de cele comise, a recuperat parțial prejudiciul material), deja au fost luate în considerație de instanța de apel la aplicarea pedepsei închisorii cu executarea ei reală.

Instanța de recurs apreciază că, față de natura și gravitatea faptei comise, a circumstanțelor reale privind săvîrșirea acesteia și a celor personale ale inculpatului, pedeapsa de 4 ani și 6 luni închisoare cu executare ei reală, este aptă să conducă la realizarea scopurilor sancțiunii, contribuind la corijarea și reeducarea inculpatului, la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de fapta comisă.

Colegiul penal conchide că la stabilirea pedepsei cu închisoarea instanța de apel, după cum rezultă din partea descriptivă a deciziei, și-a motivat soluția adoptată indicînd din care motive a ajuns la concluzia că corijarea și reeducarea inculpatului A.Donică pentru fapta comisă este posibilă doar cu aplicarea pedepsei închisorii reale, astfel că temeiul invocat de recurent, precum că instanța nu și-a motivat soluția referitor la iraționalitatea numirii pedepsei inculpatului cu suspendarea executării ei pe termen de probă, este neîntemeiat.

La acest capitol, Colegiul menționează că legiuitorul acordă dreptul instanței, ținînd cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, de a decide de la caz la caz, posibilitatea aplicării pedepsei vinovatului cu suspendarea condiționată a executării ei și nicidecum nu o obligă în acest sens. În speța dată, rezultă că instanța de apel, reieșind din circumstanțele sus-menționate, a considerat rațional ca inculpatul să execute real pedeapsa stabilită.

La numirea pedepsei inculpatului instanța de apel a ținut cont de prevederile art.364¹ Cod de procedură penală, acesta beneficiind de o reducere cu o treime din limita de pedeapsă prevăzută de lege, adică din maximul și din minimul prevăzut de sancțiunea normei penale în baza căreia a fost condamnat.

Temeiul recurentului, precum că la stabilirea pedepsei instanța de apel nu a ținut cont de circumstanțele atenuante prezente în cauză, nu poate fi reținut, deoarece recunoașterea vinei (sau comportamentul sincer) care atrage incidența procedurii simplificate, nu poate valorifica ca o circumstanță atenuantă judiciară, deoarece ar însemna că aceleiași situații de drept să i se acorde o dublă valență juridică.

Prin urmare, Colegiul conchide că pedeapsa aplicată lui A.Donica este în limitele prevăzute de lege.

Concluzionînd cele menționate, instanța de recurs consideră că în prezenta cauză nu se constată erori de drept prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6), 10) Cod de procedură penală și, ca urmare, Colegiul constată că hotărîrea atacată este legală și întemeiată, deoarece faptelor comise de inculpat li s-a dat o încadrare juridică corectă, motivarea soluției fiind bazată pe probele administrate în cadrul procesului penal, pedeapsa fiind stabilită de instanța de apel argumentat, luîndu-se în considerare prevederile legale ce reglementează acest aspect.

În acest context, Colegiul penal consideră că argumentele invocate de către avocatul R.Medeleanu în recurs sînt neîntemeiate, fapt ce determină instanța de a decide asupra inadmisibilității recursului declarat în numele inculpatului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Medeleanu Roman în numele inculpatului Donică Andrei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 mai 2013, în cauza penală în privința lui Donică Andrei, fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 04 decembrie 2013.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Elena Covalenco

Nicolae Gordilă